

PRIRODOSLOVNI MUZEJ DUBROVNIK - IZVJEŠĆE O RADU U 2012. GODINI

1. SKUPLJANJE GRAĐE

1.2. Terensko istraživanje

- U suradnji sa Sveučilištem u Dubrovniku, odjelom za Akvakulturu, kontinuirano prikupljan materijal ihtiofaune južnog Jadrana za potrebe istraživanja. (J. Sulić Šprem)
- Kontinuirano prikupljanje svježih uzoraka za potrebe doktorske disertacije. (J. Sulić Šprem)

1.3. Darovanje

- T. Rađa („Špiljar“, Split) poklonio dva primjerka čovječje ribice *Proteus anguinus* Laurenti 1768. za herpetološku zbirku. (A. Kuzman)
- Za ihtiološku zbirku osigurano darovanje svježih preparata ulovljenih povlačnom pridnom mrežom. (J. Sulić Šprem)

2. ZAŠTITA

2.1. Preventiva zaštita

- Obavljeni godišnji pregledi i dezinfekcije zbirki u čuvaonicama. (A. Kuzman, J. Sulić Šprem)
- Redovita kontrola, čišćenje i dezinfekcija muzejskih predmeta u izložbenim prostorima. (J. Sulić Šprem)
- Čišćenje, izrada etiketa s novim inventarnim brojevima, sortiranje i pohrana u plastične kutije 330 predmeta malakološke zbirke. (A. Kuzman)
- Pohrana dijela preparata Ornitološke zbirke u novonabavljene ormare. (J. Sulić Šprem)
- Premještanje muzejske građe zbog prenamjene dijela prostora čuvaonice u izložbeni prostor. (A. Kuzman, J. Sulić Šprem)

2.2. Konzervacija / 2.3. Restauracija

- Šest svježih preparata ihtiološke zbirke otpremljeno je na dermoplastično prepariranje, a dva gotova preparata zaprimljena u Muzeju (PMD-1257 i PMD-1258). (J. Sulić Šprem)
- Čišćenje i premazivanje zaštitnim premazom muzejskih predmeta koji će biti izloženi na izložbi *Ribe dubrovačkog kraja*, u suradnji s akad. sl. Majom Kovačević. (J. Sulić Šprem)

2.4. Ostalo

- Redovito i kontinuirano praćenje mikroklimatskih uvjeta u čuvaonici. (A. Kuzman)
- Kupljeno 6 metalnih ormara za pohranu predmeta Ornitološke zbirke.
- Opremanje laboratorija potrebnom opremom (mikroskop, sudoper) i potrošnim materijalom.
- Nabava posuda i materijala za obradu i pohranu mokrih preparata Ihtiološke zbirke.

3. DOKUMENTACIJA

3.1. Inventarna knjiga

- Inventarizirano je 330 predmeta malakološke zbirke (inv. ozn. PMD 1265 – PMD 1595). (A. Kuzman)
- Inventarizirani su novi predmeti ihtiološke zbirke. (J. Sulić Šprem)
- S obzirom na premještanje dijela građe, u inventarnoj knjizi promijenjeni su podaci o smještaju predmeta. (J. Sulić Šprem)

3.3. Fototeka

- Fotodokumentirana su sva događanja u Muzeju.

3.6. Hemeroteka

- Hemeroteka se evidentira pomoću računalnog programa Microsoft Excel te je obrađeno 89 jedinica iz tiska i s internet portala (PMD HEM 241-328). Svaka jedinica je skenirana te

trajno pohranjena na CD-u, a originali članaka su sortirani i pohranjeni u registrator. Svakoj jedinici dodijeljena je oznaka i inventarni broj. (J. Sulić Šprem)

3.9. Ostalo

- Nastavak priprema za prijenos inventarne knjige iz programa Microsoft Excel u program File maker, u suradnji s Borutom Kružićem iz Prirodoslovnog muzeja Rijeka. (J. Sulić Šprem)
- Vođenje sekundarne dokumentacije sukladno zakonskim propisima: Fototeka, Videoteka, Evidencija o pedagoškoj djelatnosti i Dokumentacija o osnivanju i povijesti muzeja. (K. Ivanišin Kardum)
- Redovno vođenje sekundarne dokumentacije: Knjiga evidencije o izložbama i Knjiga evidencije o stručnom i znanstvenom radu. (A. Kuzman)

4. KNJIŽNICA

4.1. Nabava

- Darovanjem i kupovinom nabavljena je stručna literatura. (F. Čizmić, A. Kuzman, J. Sulić Šprem, K. Ivanišin Kardum)

4.2. Stručna obrada knjižničnog fonda

- Knjižnički fond se fotodokumentira i evidentira pomoću računalnog programa Microsoft Excel. (J. Sulić Šprem)

4.3. Zaštita knjižnične građe

- Redoviti pregled, čišćenje i dezinfekcija knjižnične građe.

6. STRUČNI RAD

6.1. Stručna obrada muzejske građe

- Stručno obrađeno 330 predmeta malakološke zbirke. (A. Kuzman)
- U svrhu utvrđivanja autohtonosti vrste *Pilan Pristis pectinata* Ratham, 1794. u Jadranskom moru, u suradnji sa Sveučilištem u Stantfordu provodi se istraživanje na muzejskim predmetima pohranjenim u hrvatskim muzejima. (J. Sulić Šprem)

6.2. Indetifikacija / determinacija građe

- Determinacija/redeterminacija i usklađivanje s validnim nazivima 330 predmeta malakološke zbirke. (A. Kuzman)

6.5. Posudbe i davanje na uvid

- Davanje na uvid predmeta ihtiološke zbirke studentima I. godine diplomskog studija Marikulture, u sklopu radionice *Determinacija vrsta*. (J. Sulić Šprem)
- Davanje na uvid malakološke zbirke studentima II. godine diplomskog studija Marikulture, u sklopu radionice *Metodika znanstvenog rada*. (A. Kuzman)

6.6. Sudjelovanje na kongresima i savjetovanjima

- Sulić Šprem, Jadranka; Kožul, Valter; Antolović, Nenad; Glavić, Nikša; Bartulović, Vlasta. *The quantitative- qualitative content of juvenile fish at the mouth of the rivers Neretva and Mala Neretva during the summer-autumn period* // 47. hrvatski i 7. međunarodni simpozij agronoma; Opatija, 2012. Postersko priopćenje.
- Sulić Šprem, Jadranka; Dobroslavčić, Tatjana; Kožul, Valter; Čizmić, Frane. *Estimation of morphometric characteristics of the only confirmed record of *Pristis pectinata* Latham, 1794 in the Adriatic Sea* // XIV European Congress of Ichthyology ; Liège, 2012. Postersko priopćenje.
- Bede, L.; Ivaniškin Kardum, K. *Between Fact and Fiction: Communicating the Ice Age in the Museum Exhibition* // *Museum Utopias: Navigating the Imaginary, Ideal and Possible*

Museum, Leicester (School of Museum Studies), 27. – 28. 3. 2012. Usmeno izlaganje i prezentacija modela špilje od papira.

- Ivanišin Kardum, K. *Ispod koraća // 7. Skup muzejskih pedagoga Hrvatske s međunarodnim sudjelovanjem*; Rijeka, studeni 2012. Usmeno izlaganje.

- Ivanišin Kardum, K. *Trag na zidu špilje // 7. Skup muzejskih pedagoga Hrvatske s međunarodnim sudjelovanjem*; Rijeka, studeni 2012. Postersko priopćenje.

- Sudjelovanje na 7. skupu muzejskih pedagoga Hrvatske s međunarodnim djelovanjem u Rijeci, 14. – 16. studenoga 2012., bez izlaganja (S. Stanković)

6.7. Publicistička djelatnost stručnih djelatnika

- A. Horvath, A. Bubalo, A. Čučević, V. Bartulović, L. Kotrik, B. Urbanyi and B. Glamuzina. *Cryopreservation of sperm and larvae of the European flat oyster (Ostrea edulis)*. J. Appl. Ichthyol. 28 (2012), 948–951

- Sulić Šprem, Jadranka; Kožul, Valter; Antolović, Nenad; Glavić, Nikša; Bartulović, Vlasta. *The quantitative- qualitative content of juvenile fish at the mouth of the rivers Neretva and Mala Neretva during the summer-autumn period. // Croatian Journal of Fisheries*. 70/3 (2012), 28-40.

- Ivanišin Kardum, K.; Crnčević, M.; Cukrov, M. *Priča o dijelu koji nedostaje: Kolika je bila tuna u našem Muzeju?, didaktička izložba Prirodoslovnog muzeja Dubrovnik / Story of a part that is missing: How Big was the Tuna in our Museum, an educational exhibition of Dubrovnik Natural History Museum*, Informatica Museologica 42/1-4 (2011), 193-197.

Ivanišin Kardum, K.; Crnčević, M. *Od muzejskog predmeta do kreativnog motiva: edukativne publikacije Prirodoslovnog muzeja Dubrovnik*, Zbornik radova VI. skupa muzejskih pedagoga u Sisku, Hrvatsko muzejsko društvo, Zagreb, 2012., 79-87.

- Crnčević, M.; Ivanišin Kardum, K.; Cikatić, I. *Interdisciplinarne radionice Prirodoslovnog muzeja Dubrovnik: istraživanja speleoloških objekata*, Zbornik radova VI. skupa muzejskih pedagoga u Sisku, HMD, Zagreb, 2012., 87-93.

- Ivanišin Kardum, K.; Crnčević, M.; Cukrov M. *How Big was the Tuna in our Museum? – the First Didactic Exhibition of Dubrovnik Natural History Museum*, Zbornik radova simpozija *Old questions, new answers: quality criteria for museum education*, ICOM CECA´11 Conference, Zagreb, 2012., 258-265.

Kongresni sažetci:

- Sulić Šprem, Jadranka; Kožul, Valter; Antolović, Nenad; Glavić, Nikša; Bartulović, Vlasta. *The quantitative- qualitative content of juvenile fish at the mouth of the rivers Neretva and Mala Neretva during the summer-autumn period* // 47. hrvatski i 7. međunarodni simpozij agronoma; Opatija, 2012. 178.
- Sulić Šprem, Jadranka; Dobroslavić, Tatjana; Kožul, Valter; Čizmić, Frane. *Estimation of morphometric characteristics of the only confirmed record of *Pristis pectinata* Latham, 1794 in the Adriatic Sea* // XIV European Congress of Ichthyology; Program and Abstracts / Poncin, P.; Parmentier, E.; Paquer, F.; Pequex, A.; Wanson, S., editor(s). Liège, 2012. 219
- Bede, L.; Ivanišin Kardum, K.; Dubovečak, Z. *Between Fact and Fiction: Communicating the Ice Age in the Museum Exhibition* // knjiga sažetaka simpozija „Museum Utopias: Navigating the Imaginary, Ideal and Possible Museum“, Leicester, School of Museum Studies University of Leicester, 27. – 28. 3. 2012. 12-13.
- Crnčević, Marija; Ivanišin Kardum, Katarina; Tutman, Pero; Bojanić Varezić, Dubravka; Raguž Lučić, Erna. “Ribe dubrovačke – Educational Publication on Protected Species” // Book of Abstracts. Tirana : Faculty of Natural Sciences, University of Tirana, University of Vlora "Ismail Qemali", 2012. 236-236.

Radovi u tisku:

- Jadranka Sulić Šprem, Tatjana Dobroslavić, Ivana Markotić, Valter Kožul, Vlasta Bartulović, Branko Glamuzina. *Dužinsko-maseni odnos bežmeka *Uranoscopuscaber* Linnaeus, 1758 u južnom Jadranu*. 48. hrvatski i 8. međunarodni simpozij agronoma
- Tatjana Dobroslavić, Jadranka Sulić Šprem, Ivana Markotić, Vlasta Bartulović, Valter Kožul, Branko Glamuzina. *Dužinsko-maseni odnos kokotića *Lepidotrigladieuzeidei* Blanc & Hureau, 1973 u južnom Jadranu*. 48. hrvatski i 8. međunarodni simpozij agronoma
- Ivana Markotić, Vlasta Bartulović, Tatjana Dobroslavić, Jadranka Sulić Šprem, Branko Glamuzina. *Dužinski sastav populacije prikanca (*Phoxinellus pseudalepidotus* Bogutskaya i Zupančić, 2003) na području Mostarskog blata (Bosna i Hercegovina)*. 48. hrvatski i 8. međunarodni simpozij agronoma
- Ivana Markotić, Zlatko Mihaljević, Vlasta Bartulović, Tatjana Dobroslavić, Jadranka Sulić Šprem, Branko Glamuzina. *Sezonska ishrana prikanca (*Phoxinellus pseudalepidotus* Bogutskaya & Zupančić, 2003) na području Mostarskog blata (Bosna i Hercegovina)*. 48. hrvatski i 8. međunarodni simpozij agronoma.

6.8. Stručno usavršavanje

- Položen stručni ispit za kustosa, lipanj 2012. (J. Sulić Šprem)
- Položen stručni ispit za kustosa, prosinac 2012. (A. Kuzman)
- Studijski posjeti odjelima edukacije u londonskim muzejima Museum of London, Natural History Museum, British Museum, V&A, i National Gallery (s L. Bede iz Gradskog muzeja Karlovac), ožujak – travanj 2012. (K. Ivanišin Kardum)

6.11. Djelovanje u strukovnim društvima

- Hrvatsko muzejsko društvo, ICOM, Hrvatsko društvo likovnih umjetnika Dubrovnik, Royal College of Art Society. (K. Ivanišin Kardum)
- Djelovanje u udruzi za promicanje zaštite prirodnih i kulturnih vrijednosti DIVINA NATURA. (K. Ivanišin Kardum)

6.12. Informatički poslovi muzeja

- Digitalizacija predmeta Malakološke zbirke - 330 predmeta (A. Kuzman)

6.13. Ostalo

- Suradnja s ihtiolozima iz drugih institucija. (J. Sulić Šprem)
- Suradnja s voditeljima malakoloških zbirki, S. Vrgoč, Prirodoslovni muzej Split i V. Štamol, Hrvatski prirodoslovni muzej. (A. Kuzman)
- Izrada koncepcije, tehnički i likovni postav izložbe *Ribe dubrovačkog kraja* te obavljene sve pripremne radnje za izradu kataloga. (J. Sulić Šprem)
- Likovni postav izložbe *Dermochelys coriacea*, u suradnji s I. Dražić Selmani. (K. Ivanišin Kardum)
- Organizacija privremene izložbe British Councila *Astrofotografija* i likovni postav te izložbe u Prirodoslovnom muzeju Dubrovnik. (K. Ivanišin Kardum, A. Kuzman)

- Sastanak s Vedranom Nuićem i Damirom Tomašekom (Centar za forenzična ispitivanja, istraživanja i vještačenja „Ivan Vučetić“, Zagreb), radi suradnje na projektu *Zaboravljeni slučaj 1894.* (K. Ivanišin Kardum)
- Sastanak s Dr.sc. Melanie Bailey (Lecturer in Forensic Analysis, Department of Chemical Sciences, University of Surrey) radi suradnje na projektu *Zaboravljeni slučaj 1894.* (K. Ivanišin Kardum)
- Sastanak s Katijom Dolinom iz Instituta za more i priobalje Sveučilišta u Dubrovniku, u vezi osmišljavanja radionice i suradnje na „Tjednu botaničkih vrtova i arboretuma Hrvatske 2012.“ u organizaciji Hrvatskog botaničkog društva (svibanj - lipanj 2012.). (K. Ivanišin Kardum)
- Sudjelovanje u organizaciji Festivala znanosti u Dubrovniku, sastanci s Majom Čalić (Institut za more i priobalje Sveučilišta u Dubrovniku), Andreom Sebastian (Gimnazija Dubrovnik), Katijom Dolinom (Botaničkog vrta na otoku Lokrumu, Sveučilišta u Dubrovniku) i Ambrozom Čivljakom (Američka visoka škola za management i tehnologiju) u vezi osmišljavanja radionica u sklopu Festivala. (K. Ivanišin Kardum)
- Sastanci s Majom Čalić iz Instituta za more i priobalje Sveučilišta u Dubrovniku u vezi organizacije i osmišljavanja radionica u sklopu festivala „Čovjek na zemlji“. (K. Ivanišin Kardum)

7. ZNANSTVENI RAD

7.3. Znanstveno usavršavanje (magisterij, doktorat)

- Sveučilište u Splitu, Sveučilišni studijski centar za studije mora, poslijediplomski doktorski studij „Primijenjene znanosti o moru“ (III. godina), prijavljena obrana teme doktorske disertacije. (J. Sulić Šprem)
- Sveučilište u Splitu, Sveučilišni studijski centar za studije mora, poslijediplomski doktorski studij „Primijenjene znanosti o moru“ (I. godina). (A. Kuzman)

7.4. Ostalo

Obrađivanje materijala i podataka u svrhu izrade doktorske disertacije. (J. Sulić Šprem)

9. IZLOŽBENA DJELATNOST

Naziv izložbe: „...glede morske žabe...(Kosić, 1896.)”, „Zaboravljeni slučaj, 1894.” / „...with respect to the sea frog...(Kosić, 1896.)”, „Cold Case, 1894” / *Dermochelys coriacea*, prirodoslovna didaktička izložba u dva dijela/ a two-part didactic exhibition

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Vrijeme trajanja: svibanj 2012. – veljača 2013.

Autori izložbe: Katarina Ivanišin Kardum, Pero Tutman

Likovni postav: Katarina Ivanišin Kardum, Ivana Dražić Selmani

Stručni suradnici: Deša Jelavić Malenica, Ana Kuzman, Krešimir Severin, Dean Konjević, Ivana Dražić Selmani, Iva Ivas, Dario Hladilo, Melanie Bailey, Marija Crnčević, učenici Srednje umjetničke škole Luke Sorkočevića: Antun Franulović, Klara Knego, Petra Mirošević, Ivana Serdarević, Doris Soko i Josipa Šare i učenici OŠ Marina Držića: Iva Katarina Barač, Lina Michl, Sara Mićković, Matija Miljanić, Maris Šteta i Stela Tošović

Opseg: 2 dvojezična panoa na hrvatskom i engleskom jeziku, 1 natpis za iznad vrata, 4 muzejska predmeta (1 preparat i tri fotografije), 1 podna karta, 1 animacija, 4 A4 potpisa muzejskih predmeta, 1 znanstveni rad tiskan na panelima ukupnih dimenzija 815x55cm i dodatak tom radu tiskan na panelima dimenzija 300x55cm, 1 friz dimenzija 815x25,5cm, 6 legendi, 1 silikonski odljevak mehaničkog oštećenja, 1 GSR stub.

Vrsta: prirodoslovna, didaktička, pokretna

Tema: Preparat sedmopruge usminjače *Dermochelys coriacea* (Vandelli, 1761) među najvrjednijim je prirodinama Prirodoslovnoga muzeja Dubrovnik. Prema zapisima dubrovačkoga prirodoslovca Balda Kosića (1828. - 1918.), ta je morska žaba, kako je on naziva, bila uhvaćena 1894. godine pokraj otočića Sveti Nikola blizu Budve u Crnoj Gori. B. Kosić, amater prirodoslovac, kolekcionar, lovac i preparator, na sjednici Općinskog vijeća 17. travnja 1882. izabran je za upravitelja dubrovačkog Domorodnog muzeja, nakon čega je proučavanje dubrovačke faune doživjelo pravi procvat. Tijekom 36 godina rada u Muzeju afirmirao se kao valjani muzeolog, prirodoslovac, faunist zoolog, a nadalje kao odličan pisac zooloških radova, ostavivši obilje građe za proučavanje dubrovačke faune. Njegovi znanstveni radovi svojedobno su otvorili važne teme u biologiji i prirodoslovlju. Od tada, u razdoblju duljem od stotinu godina, u prirodi na području Dubrovnika, ali i drugdje, dogodile su se važne promjene koje se dijelom očituju kao opadanje brojnosti ili nestanak određenih vrsta. Danas nam Kosićevi radovi pružaju mogućnost praćenja promjena biološke raznolikosti

i razvoja prirodoslovne misli kao važni povijesni podaci i bilješke o prijašnjim pojavljivanjima pojedinih vrsta. Pritom su i nositelji slojevite kulturne vrijednosti, primjerice u kontekstu jezika, s obzirom na to da su pisani u dubrovačkome dijalektu, odnosno da je u njima korišteno „dijalektalno“ znanstveno nazivlje. Veliki entuzijast, B. Kosić je predstavnik vremena kada Dubrovnik zasigurno nije bio intelektualna provincija premda je bio na kraju velikoga carstva. Nadovezujući se na Kosićeve radove, u dva dijela izložbe *Dermochelys coriacea*: „...glede morske žabe...(Kosić 1896.)“ i „Zaboravljeni slučaj 1894.“, uspoređene su metode istraživanja iz njegova doba sa suvremenim istraživačkim metodama.

Korisnici: djeca predškolske dobi, učenici, studenti, šira javnost i turisti

Izložba je realizirana uz financijsku potporu Ministarstva kulture u okviru programa muzejsko-galerijske djelatnosti za 2012.

Naziv izložbe: Kukci u kulturi

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Vrijeme trajanja: siječanj – rujan 2012.

Autori izložbe: Bože Kokan i Sanja Vrgoč, Prirodoslovni muzej Split

Tehnički postav: Frane Čizmić, Jadranka Sulić Šprem, Bože Kokan, Sanja Vrgoč

Opseg (broj eksponata): 28 plakata, 17 modela kukaca i izložbeno edukativna entomološka muzejska zbirka

Vrsta: prirodoslovna, edukativna, informativna, samostalna, pokretna

Tema: izložba prikazuje simboličku ulogu kukaca u kulturi, koji su zbog svoje kompleksne građe, preobrazbi, ponašanja i dr. od davnina sastavni dio mitologija, priča i vjerovanja svih kultura, a naročito su prisutni kao motivi u današnjoj pop kulturi.

Naziv izložbe: Najljepša astrofotografija

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Vrijeme trajanja: srpanj - rujan 2012.

Autori izložbe: British Council

Tehnički postav: Katarina Ivanišin Kardum i Ana Kuzman

Opseg (broj eksponata): 13 fotografija

Vrsta: prirodoslovna, edukativna, informativna, samostalna, pokretna

Tema: „Autori najboljih astronomskih fotografija godine“ natjecanje je za vrhunske astrofotografe, a izložbu organizira Kraljevska zvjezdarnica u Greenwichu u suradnji s

časopisom Sky at night. Izložba se sastoji od pobjedničkih i pohvaljenih fotografija natjecanja iz proteklih triju godina, pri čemu svaka od njih predstavlja iznimnu vrijednost i kreativnost natjecatelja.

Naziv izložbe: **Otrov i lijek skriven u biljci**

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Vrijeme trajanja: prosinac 2012. – studeni 2013. (u tijeku)

Autori izložbe: Mirjana Vrbek i Suzana Buzjak, Hrvatski prirodoslovni muzej

Tehnički postav: Ante Serdar, Dražen Šprem i Amadea Krznar

Vrsta: prirodoslovna, edukativna, informativna, samostalna, pokretna

Tema: Cilj izložbe je upoznavanje najšire javnosti s nekim samoniklim biljem koji se kroz povijest ljudskog roda, koristilo i još uvijek koristi kako u pučkom liječenju, tako i u farmaceutskoj industriji. Izložba pokušava riješiti dileme glede ljekovitosti i otrovnosti samoniklog bilja u svijetlu najnovijih znanstvenih istraživanja i farmaceutskih spoznaja. Odgovor koji izložba pruža leži upravo u činjenici kako „lijek“ uzet iz prirode može biti i „otrov“ ukoliko se nestručno koristi. Također, ovom izložbom su po prvi puta u Hrvatskoj prezentirani eksponati otrovnog i ljekovitog bilja preparirani epoksidnim smolama, novom metodom koju su razvile kustosice Botaničkog odjela HPM-a.

10. IZDAVAČKA DJELATNOST MUZEJA

10.1. Tiskovine

- *Dermochelys coriacea, prirodoslovna didaktička izložba u dva dijela / a two-part didactic exhibition*, Prirodoslovni muzej Dubrovnik, 2012. , katalog izložbe

- Tiskani materijal uz izložbu *Otrov i lijek skriven u biljci*: deplijani (hrv. i engl.), pozivnice i plakati

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

11.1. Vodstva

- Vodstva po postavu Muzeja i izložbama. (A. Kuzman, J. Sulić Šprem, K. Ivanišin Kardum, S. Stanković)
- Specijalno vodstvo za studente I. diplomskog studija Marikultura u sklopu vježbi iz predmeta „Primijenjena ihtiologija“. (J. Sulić Šprem)
- „Kroz povijest Muzeja“ - interaktivna prezentacija prvog kataloga muzejskih predmeta Prirodoslovnog muzeja Dubrovnik *Zaštićene vrste* tijekom Noći muzeja 2012. Životinjske vrste zastupljene u katalogu većinom su muzejski predmeti iz doba Domorodnog muzeja. Prezentacija kataloga bila je još jedan podsjetnik na osnivanje i na veliki doprinos pojedinaca koji su Muzej osnovali davne 1872. Te time uvelike doprinijeli kulturnom životu Grada i razvoju muzejske prirodoslovne misli.

11.2. Predavanja

- Održano predavanje studentima II. godine diplomskog studija Marikulture, u sklopu radionice *Metodika znanstvenog rada*. (A. Kuzman)
- Izlaganje o djelatnosti Prirodoslovnog muzeja Dubrovnik, s naglaskom na pedagoškim aktivnostima, osobama treće dobi u Domu za starije i nemoćne osobe Domus Christi u Dubrovniku. (K. Ivanišin Kardum)
- *Reanimacija jedne vrijedne zbirke* – izlaganje na Stručnom skupu nastavnika biologije i kemije Dubrovačko neretvanske županije. (K. Ivanišin Kardum)
- *Dubrovnik Natural History Museum: Reanimation of a valuable collection* – predavanje u The Natural History Museum-u (London) za voditelje različitih odjela The Public Engagement Group. (K. Ivanišin Kardum)
- *Tih moreplovci Jadrana* – predavanje za druge razrede srednjih škola u sklopu izložbe *Zaboravljeni slučaj, 1894*. (S. Stanković)
- *Život biljki* – predavanje u sklopu radionice *Izradi svoj herbarij* za šeste i sedme razrede osnovnih škola (S. Stanković)

11.3. Radionice

- *Kako je nastao katalog „Zaštićene vrste“*, animacija, kreativna radionica i kviz znanja tijekom Noći muzeja 2012. (s Ivanom Dražić Selmani i Ivom Ivas)

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Vrijeme održavanja: 27. siječnja 2012.

Broj sudionika: oko 190 posjetitelja

Autorica programa: Katarina Ivanišin Kardum

Voditeljice programa: Katarina Ivanišin Kardum i Ivana Dražić Selmani

- *Špilja Šipun od papira* (u suradnji s Dječjim vrtićem Konavle u Cavtatu). Proces izrade modela špilje jednostavnim gužvanjem papira osmislila je K. Ivanišin Kardum, kao interaktivni segment edukativnog projekta „Mala škola krša“. Za posjeta Muzeju, djeca su imala prigodu vidjeti špilju od papira te je poželjela imati u svojoj skupini, a njihove odgajateljice Jelena Kulišić Barčot, Franica Lasić i Sandra Sturica dogovorile su suradnju s Prirodoslovnim muzejem. Špilja je svečano otvorena 20. veljače 2012. i do daljnjeg je instalirana u prostoru skupine Žabice.

Mjesto održavanja: Dječji vrtić Konavle - Cavtat

Vrijeme održavanja: 31. siječnja, 1., 6. i 10. veljače 2012.

Broj sudionika: 34-ero djece uzrasta od 3 do 7 godina.

Autorica i voditeljica programa: Katarina Ivanišin Kardum

- *Ispod koraća* – Radionice su zamišljene kao refleksija posjeta izložbi *Mato Celestin Medović – retrospektiva* u Umjetničkoj galeriji Dubrovnik. Djeca su razgledala izložbu uz stručno vodstvo kustosice Petra Golušić, pri čemu je poseban naglasak bio na Medovićevom pejzažnom slikarstvu, što je bilo važno za temu radionica. Potom je na velikoj galerijskoj terasi K. Ivanišin Kardum demonstrirala tehniku slikanja otiskom biljaka na papiru, nakon čega su djeca brutalnom metodom (čekićem-koraćem) samostalno radila poetične likovne zapise. Sve korištene biljke u dječjem slikanju dio su mediteranske flore i posebno su svježe brane za svaku radionicu. Djeca su ih prethodno pronalazila i razaznavala u djelima krajobraza Mata Celestina Medovića. Dr. sc. Katija Dolina iz Botaničkog vrta na Lokrumu Sveučilišta u Dubrovniku održala je predavanja o flori koju Medović slika, kao i o svim onim ostalim biljkama našega podneblja kojima su mladi kreatori stvarali svoja djela. Izložba radova upriličena je 13. travnja 2012.

Mjesto održavanja: Umjetnička galerija Dubrovnik

Vrijeme održavanja: Radionice: 14., 15., 16., 20. i 23. ožujka, 12. travnja 2012.

Broj sudionika: oko 160 učenica i učenika osnovnih škola Dubrovačko–neretvanske županije (Osnovne škole Marin Držić (od 1. do 4.razreda), Osnovne škole Lapad (6. razred) i Osnovne škole Cavtat (od 5. do 8. razreda) i 30 djece predškolskoga uzrasta iz dječjeg vrtića Izviđač.

Autorica programa: Katarina Ivanišin Kardum

Program je ostvaren u suradnji s Umjetničkom galerijom Dubrovnik i Botaničkim vrtom na Lokrumu Sveučilišta u Dubrovniku.

- *Zaboravljeni slučaj - sedmopruga usminjača 1894.*

U sklopu 17. muzejske edukativne akcije *Voda*, od 23. travnja do 10. svibnja 2012., tijekom 6 radionica, u trajanju od po 4 sata, istih šestero učenika slikarsko-dizajnerskog smjera Srednje umjetničke škole Luke Sorkočevića izrađivalo je niz crteža svakog od 6 muzejskih predmeta koji su animirani pod nazivom *Put morske žabe do Muzeja*. Animacija je didaktički element prirodoslovne didaktičke izložbe *Dermochelys coriacea*, prvi dio koje je otvoren za posjetitelje 17. svibnja 2012. Animacija autorice Ive Ivas opisuje doba kad je sedmopruga usminjača stigla u Domородni muzej te ju stavlja u kronološki kontekst još nekih vrijednih muzejskih predmeta. Glasove za animaciju - citate iz radova Balda Kosića - posudili su učenici Osnovne škole Marina Držića.

Vrijeme održavanja: 23., 24., 26., 27. travnja, 3. i 4. svibnja 2012.

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Broj sudionika: 6 učenika.

Autorica programa: Katarina Ivanišin Kardum

- *CSI – Zaboravljeni slučaj 1894.* – edukativna radionica u sklopu izložbe *Dermochelys coriacea*. Detalj rupa na lijevoj strani oklopa sedmopruge usminjače iz Muzeja zaokuplja Balda Kosića, koji istražuje vezu pretpostavljena napada na nju vatrenim oružjem i njezina stradanja. U sklopu istraživanja o tome što bi suvremena znanost mogla učiniti da je takva kornjača, sada zakonom zaštićena vrsta, danas ustrijeljena hicima iz revolvera, kriminalistički tehničar PU Dubrovačko-neretvanske Dario Hladilo je na oklopu kornjače iz Muzeja demonstrirao izuzimanje tragova pucnjeva pomoću GSR stubova i izuzimanje silikonskog odljevka mehaničkog oštećenja. Pribor i odljevak oštećenja bili su izloženi u sklopu drugog dijela izložbe *Dermochelys coriacea*.

Vrijeme održavanja: 20. lipnja 2012.

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Broj sudionika: 8 učenika Matematičke gimnazije Dubrovnik, 4 individualna posjetitelja.

Autorica radionice: Katarina Ivanišin Kardum

- *Otisak prirode* – edukativna radionica u sklopu Tjedna botaničkih vrtova i arboretuma Hrvatske 2012. U prvom dijelu radionice učenici su upoznati s Botaničkim vrtom, te kako raspoznavati drveće po kori. U drugom dijelu radionice trljanjem su preslikavali otiske reljefa različitih kora stabala istovremeno učeći o njima. Cilj je bio ukazati na važnost pažljivog promatranja i bilježenja dojmova o onome što uistinu vidimo, a ne o onome što unaprijed mislimo da znamo o predmetu promatranja. Također je ukazano na svojstvo crteža kao pristupačne i jednostavne metode pri istraživanju i uspoređivanju.

Vrijeme održavanja: 16. svibnja 2012.

Mjesto održavanja: Botanički vrt na Lokrumu

Broj sudionika: 20 učenika 2. razreda OŠ Marina Držića i 4 individualna posjetitelja

Autorice i voditeljice radionice: Dr.sc. Katija Dolina i Katarina Ivanišin Kardum

Radionica je realizirana suradnjom Instituta za more i priobalje Sveučilišta u Dubrovniku i Prirodoslovnog muzeja Dubrovnik.

- *Izradi svoj herbarij* – edukativna radionica u sklopu izložbe *Otrov i lijek skriven u biljci*

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Vrijeme održavanja: 18. prosinca 2012.

Broj sudionika: 12 učenika šestih i sedmih razreda OŠ Ivana Gundulića

Autorica: Suzana Stanković

11.4. Ostalo

- Festival znanosti – Desetom izdanju Festivala znanosti, koji se u organizaciji British Councila održavao tijekom travnja, pridružio se i Prirodoslovni muzej Dubrovnik. Festival se do sada održavao na Lošinju, u Osijeku, Puli, Rijeci, Splitu, Zadru i Zagrebu, a 2012. se prvi puta održao i u Dubrovniku, na inicijativu Prirodoslovnog muzeja Dubrovnik. Održane su radionice: *Biološka raznolikost: izračun indeksa raznolikosti zbirke Prirodoslovnog muzeja Dubrovnik* (voditeljica: Marijeta Čalić)*, *Polarizacija svjetlosti: boje i navigacija* (voditeljica: Andrea Sebastijan), *Bilje kroz crtež* (voditeljice: Katija Dolina i Katarina Ivanišin Kardum), *Kako su matematički podatci prevedeni u fizičku formu: prva prirodoslovna*

didaktička izložba *Prirodoslovnoga muzeja Dubrovnik* *Kolika je bila tuna u našem muzeju* (voditeljica: Katarina Ivanišin Kardum), *Bacanjem kocke do vjerojatnosti* (voditelj: Ambroz Čivljak, suradnici: studenti RIT/ACMT). Svakodnevno su se u atriju PMD-a održavale i projekcije kratkih filmova/animacija *Brojevi, geometrija, priroda*.

Mjesto i vrijeme održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik (24., 25. i 27. travnja), Botanički vrt na otoku Lokrumu Sveučilišta u Dubrovniku (26. travnja), RIT/ ACMT (28. travnja).

Broj sudionika: 100 učenika srednjoškolskog uzrasta (Matematička, Opća, Jezična i Klasična Gimnazija Dubrovnik), 22 učenika višeg osnovnoškolskog uzrasta (Osnovne škole Marin Držić i Lapad) i 20 učenika nižeg osnovnoškolskog uzrasta (Osnovna škola Marin Držić)

Radionice su osmišljene u suradnji s British Councilom, Institutom za more i priobalje Sveučilišta u Dubrovniku, Gimnazijom Dubrovnik, Botaničkim vrtom na Lokrumu Sveučilišta u Dubrovniku i RIT/ACMTom.

- Festival „Čovjek na zemlji“ – U suradnji s istoimenom udrugom, u Prirodoslovnom muzeju Dubrovnik realiziran je dio programa 3. festivala „Čovjek na Zemlji“. U sklopu Festivala, u Muzeju su održani sljedeći događaji: radionice za djecu: *Bioraznolikost* (autorice i voditeljice: Marijeta Čalić i Katarina Ivanišin Kardum) i *Urbano vrtlarstvo* (Sintesa: Elizabeta Jovanovska), radionica za odrasle *Izrada sapuna* (Sapunoteka: Marija Plavčić i Ivan Milišić) i putopisno predavanje *Prva dubrovačka biciklistička đirata „Ragusa-Ragusa-Ragusa“*.

Vrijeme održavanja: 24. i 25. svibnja 2012.

Na radionici *Bioraznolikost* sudjelovalo je 50 učenika 7. razreda osnovne škole Marina Getaldića, a na radionici *Urbano vrtlarstvo* 20 učenika 2. razreda osnovne škole Marina Držića. Ostalom programu nazočilo je oko 100 posjetitelja.

- Učenica III. r. Klasične gimnazije R. Boškovića Lucija Janjalija je za učenike OŠ M. Getaldića upriličila projekciju vlastitog filma o tradicionalnom uzgoju dudova svilca u Konavlima (*Put svile*), te sa živim primjercima prezentirala dio njihova životnoga ciklusa, 1. lipnja 2012.

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU

12.1. Press

- Priprema tekstova i priopćenja za medije o zbivanjima u Muzeju. (svi stručni djelatnici)

12.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

- Izjava za prilog o radionicama *Špilja Šipun od papira*, „Županijska panorama“, II. program HRT-a, veljača 2012. (K. Ivanišin Kardum)
- Razgovor za HR radio postaja Dubrovnik povodom otvaranja prvog dijela izložbe *Dermochelys coriacea*, svibanj 2012. (K. Ivanišin Kardum)
- Izjava za prilog o radionici *CSI Zaboravljeni slučaj-Dermochelys coriacea 1894*, emisija „More“, I. program HRT-a, lipanj 2012. (K. Ivanišin Kardum)
- Izjava za prilog o otvorenju drugog dijela izložbe i prezentaciji kataloga *Dermochelys coriacea*, Vijesti DuTv (K. Ivanišin Kardum).
- Gostovanje u emisiji „Val na valu“, povodom otvaranja drugog dijela izložbe i prezentacije kataloga *Dermochelys coriacea*, HR Radio postaja Dubrovnik, rujan 2012. (F. Čizmić, K. Ivanišin Kardum)
- Izjava u vezi zabilježavanja nove vrste ribe za Jadransko more (četverozupka *Lagocephalus scleratus* (Gmelin, 1789), Vijesti DUTV-a, studeni 2012. (J. Sulić Šprem)

12.7. Ostalo

- Redovito održavan facebook profil Prirodoslovnog muzeja Dubrovnik – priprema materijala, fotografija i tekstova. (J. Sulić Šprem, K. Ivanišin Kardum, A. Kuzman)

14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

- Broj posjetitelja vodi se prema prijedlogu upitnika za evidenciju posjeta muzejima MDC-a: u 2012. Muzej je imao 12.746 posjetitelja

15. FINACIJE

15.1. Izvori financiranja

- RH – 3,5%
- lokalna samouprava – 95,3%
- vlastiti prihod – 1,2%

15.2. Investicije

- 80.594,00 kn

16. OSTALE AKTIVNOSTI

16.2. Ostalo

- Izrada nacрта strateškog plana Muzeja (F. Čizmić, A. Kuzman)
- Prijevod vlastitih autorskih tekstova na engleski jezik. (K. Ivanišin Kardum)
- Dizajn vizualnih rješenja za Muzej: poster priopćenja (*Trag na zidu špilje*), oznake za radno vrijeme Muzeja, potpisa radova iz radionica izloženih u prostoru Muzeja i sl. (K. Ivanišin Kardum)
- Obavljanje raznih poslova potrebnih za redovito funkcioniranje Muzeja i realizaciju programa: priprema prostora za postavljanje izložbi i održavanje događanja, prenošenje i postavljanje opreme, komunikacije s tiskarama, komunalnim i drugim tijelima, slanje i prihvrat materijala, posudba tehničke opreme, komunikacija sa suradnicima, traženje sponzorstva, fotodokumentiranje događanja (J. Sulić Šprem, K. Ivanišin Kardum, A. Kuzman, F. Čizmić). Popratni poslovi vezani uz održavanje samostalnih radionica i radionica u sklopu većih edukativnih projekata: nabava potrošnog materijala za radionice, kontakt s odgovornim osobama, prilagodba prostora za radionice, prezentacija rezultata i sl. (K. Ivanišin Kardum)
- Komunikacija s Hrvatskim muzejskim društvom u vezi manifestacije Noć muzeja '12., sa Sekcijom muzejskih pedagoga pri HMD o programu i rezultatima akcije *Voda*, s MDC-om o programu povodom Međunarodnog dana muzeja, turističkim vodičem „In your pocket“ o ponudi za posjetitelje muzeja za razdoblje do listopada 2012. (K. Ivanišin Kardum)
- Komunikacija s TZ Grada Dubrovnika. (F. Čizmić)
- Pisanje zamolbi Ministarstvu kulture RH, Ministarstvu znanosti RH, Gradu Dubrovniku i British Councilu za financiranje putovanja u Veliku Britaniju radi izlaganja na

međunarodnom simpoziju Sveučilišta u Leicesteru i studijskih posjeta odjelima edukacije u muzejima u Londonu. (K. Ivanišin Kardum)

- Prilikom realizacije izložbe i kataloga *Dermochelys coriacea* obavljani su razni poslovi, od komunikacije sa suradnicima na izložbi i katalogu, pripreme izložbenog prostora, komunikacije s tiskarama, dizajnerom, lektoricom, prevoditeljem, priprema teksta za audio zapis uz animaciju, ispisivanje i slanja pozivnica, obavijesti za medije itd. (K. Ivanišin Kardum)

- Ugovaranje prodaje Kataloga muzejskih predmeta za dječju dob *Zaštićene vrste* s knjižarom Algebra, knjižarskim lancem Algoritam i Superknjižarom. (K. Ivanišin Kardum, F. Čizmić)

- Prijava na natječaj za muzejske programe za 2013. Ministarstva kulture i Grada Dubrovnika. (J. Sulić Šprem, A. Kuzman)

- Uređenje i opremanje ureda i drugih prostora, nabava i montaža opreme. (J. Sulić Šprem, F. Čizmić)

- Pregrađivanje i prenamjena dijela čuvaonice u izložbeni prostor. (F. Čizmić)

- Koordinacija pripremnih radova na uređenju prijamnog prostora Muzeja: idejne skice i nacrti za pult i vitrine. (A. Kuzman, F. Čizmić)

- Redovito održavanje i atestiranje vatrodavnog i protuprovalnog sustava, elektroinstalacija. (F. Čizmić)

- Organiziranje redovitih popravaka i radova na održavanju zgrade, ugovaranje i realizacija investicija. (F. Čizmić)